

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in tožise v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKljučNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izšla vsak torek in petek

Ljubljana, torek 8. decembra 1942-XXI

Cena posamezni številki 0*60

Prijava »številca točka« v blagu in nabavnicah

Trgovci, ki prodajajo tekstilno, oblačilno blago ter obutev, naj takoj dvignejo predpisane prijave v pisarni Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine.

Vsak obrat je dolžan vzeti dva izvoda. Prijavitelj se mora vsi, ki so morali predložiti inventure. Prijave morajo biti vložene do 30. t. m. pri Pokrajinskem svetu korporacij.

Združenje industrijcev v novih prostorih

Združenje industrijcev in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino se preseli v ponedeljek dne 7. decembra t. l. v svoje nove prostore, v II. nadstropje palače Bat'a z vhodom z ulice 3. maja. V novih prostorih bo Združenje pričelo uradovati v sredo dne 9. decembra t. l. — Odsek za obrtništvo ostane še nadalje v svojih dosedanjih prostorih v Čopovi ulici.

Naknadna izdaja oblačilnih nakaznic

Pokrajinski svet korporacij v Ljubljani je glede izdajanja oblačilnih nakaznic objavil naslednjo okrožnico:

Po izvršeni prvi razdelitvi nakaznic se smejo naknadno oblačilne nakaznice izdati otrokom, ki dovrše 1. leto starosti, osebam, ki jim je dovoljena izdaja duplikata, vojakom, ki jim je dovoljen časovno neomejen dopust, ter osebam, ki se definitivno vrnejo domov in dosežejo vpis v register prebivalstva kake občine. Ta naknadna izdaja oblačilnih nakaznic pa se sme izvršiti le tako, da se prej odstrižejo odrezki za dobo, ki je že potekla od 1. novembra t. l. naprej. Odstriženje odrezkov se izvrši na naslednji način:

Od odrezkov z arabskimi številkami je treba za vsak pretekli mesec prvega in drugega razdobja veljavnosti nakaznic (to je za čas od 1. novembra 1942 do 31. avgusta 1943) odstriči po 8 odrezkov pri nakaznicah za odrasle, odnosno 5 odrezkov pri nakaznicah za otroke, za vsak mesec tretjega razdobja veljavnosti (od 1. septembra 1943 do 31. decembra 1943) pa je treba odstriči po 10 odrezkov pri nakaznicah za odrasle in enako 10 odrezkov pri nakaznicah za otroke.

Od odrezkov z rimskimi številkami je treba za vsak pretekli mesec prvega in drugega razdobja veljavnosti nakaznic odstriči pri nakaznicah za odrasle in za otroke po 2 odrezka, za vsaka 2 meseca tretjega razdobja pa po 5 odrezkov.

Od odrezkov z alfabetičnimi črkami je treba odstriči pri nakaznicah za odrasle in za otroke 3 odrezke, če se nakaznice izdajo po 31. marcu 1943, odnosno 6 odrezkov, če se nakaznice izdajo po 31. avgustu 1943.

Trgovce vladno obveščamo, da jih prihodnje dni obišče naš akviziter radi novoletnih voščil v »Trg. listu«. Prosimo vse gospode trgovce, da letos objavijo svoja novoletna voščila predvsem v »Trg. listu« in s tem manifestirajo svojo stanovsko zavednost.

Gospodarski odnošaji Italije z Grčijo

Kakor z drugimi balkanskimi državami je bila Italija tudi z Grčijo že od nekdaj v živahnih trgovinskih stikih. V zadnjih letih so ti stiki celo v dvigu. Kako znaten je bil obseg italijansko-grške trgovine, kažejo naslednje številke. Leta 1939. je Grčija uvozila oziroma izvozila blaga v vrednosti milijonov drahem:

	uvoz iz	izvoz v
Italije	665	582
Argentine	424	147
Protectorata	245	188
Egipta	320	209
Francije	168	260
Nemčije	3674	2532
Anglije	1479	1259
bivše Jugoslavije	413	197
Nizozemske	230	309
Romunije	1152	197
USA	864	1991
Rusije	240	—

Pred izbruhom italijansko-grške vojne je bila blagovna izmenjava med Italijo in Grčijo v porastu. Italija je uvažala iz Grčije v prvi vrsti oljčno olje, (po vrednosti več ko eno tretjino vsega svojega uvoza), nadalje smolo in naravni balzam, tobak, kože in suho sadje. V Grčijo pa je izvažala zlasti tekstilne izdelke (več ko tretjino vsega svojega izvoza v Grčijo), nadalje žveplo, kemične izdelke, vojni material in stroje ter aparate.

Dočim se takrat Italija ni zanimala za grške rude, velja sedaj glavno zanimanje Italije baš rudarskim proizvodom. Italija upa,

da bo mogla dobiti iz Grčije pomemben dodatek k svoji lastni rudarski bazi. Ni pričakovati, da bi se to moglo zgoditi že v najbližji bodočnosti, ker je gospodarska sila Grčije zelo oslabiljena in se zato Italija smatra dolžna, da upošteva dobavne obveznosti Grčije do drugih držav. Pač pa si Italija prizadeva, da svoj vpliv v Grčiji okrepi in ta prizadevanja imajo tudi uspeh. Primeroma bogata grška ležišča železne rude bi mogla bistveno prispevati k italijanski samopreskrbi na železu. Italija je nadalje obnovila izkoriščanje ležišč kromita in nikljeve rude v Lokrisu. Pomembna so za Italijo tudi grška ležišča boksita, antimona, svinca, cinka, pirita, zlasti pa magnezita. Zato se je pred kratkim ustanovila tudi v Atenah, kakor prej v Zagrebu, podružnica italijanske družbe AMMI, družba SA Miniere Elleniche, katere glavni namen je, da varuje italijanske interese za grško rudarstvo. Tudi veliki italijanski koncern Montecatini je odprl svojo podružnico v Atenah. Delniška glavica te družbe znaša 1.6 milijona drahem.

Z ozirom na veliki interes Italije za grško rudarstvo stopa njeno zanimanje za grško kmetijstvo nekoliko v ozadje, zlasti še, ker more Grčija nuditi Italiji v večji količini samo oljčno olje. Grčija je l. 1939. pridelala 1.4 milijona stotov olja ter ga izvozila približno

0.3 milijona stotov. Vse to olje naj bi sedaj šlo v Italijo, kjer bi se predelalo v ligurskih rafinerijah, kakor se je to dogajalo že v prejšnjih letih. Iz teh rafinerij bi se olje izvozilo tudi v druge države. To je tudi v skladu z italijanskim dominantnim položajem na sredozemskem oljčnem trgu.

Italija si zato tudi prizadeva, da zboljša grško oljčno kulturo. Poleg tega pa kaže živo zanimanje tudi za grške melioracije in za izkoriščanje grških vodnih sil. Te vodne sile naj bi zlasti služile novim rudarskim in topilniškimi podjetjem, katerim naj bi dale ceneno pogonsko silo.

Da bi bila Italija vsem tem nartom za bodočnost tudi kapitalno kos, se je italijanski kapital v zadnjem času močno uveljavil v Grčiji. Pred vojno je bila v Grčiji samo ena podružnica italijanske banke, namreč Banca Commerciale Italo-Greca v Atenah, ki je bila podružnica milanske banke Banca Commerciale Italiana. Leta 1941. pa je odprla Banca di Roma svoje podružnice na otokih Silos in Samos, Banca di Napoli pa svojo podružnico v Atenah. Pred kratkim pa so prevzeli italijanski interesi večinski paket delnic Ljudske banke, ki je bila prej pod angleškim vplivom.

Gospodarski odnošaji Italije z Grčijo se širijo. Dočim so bili prej predvsem trgovinski, segajo sedaj na vsa gospodarska področja. Zagotovljen jim je zato dober razvoj.

Vsi trgovci,

ki so prejeli poziv Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine za sodelovanje pri podporni akciji, se prosijo, da nujno zadoste temu pozivu.

obremenitev za izvoznika pa je obveznost, da plača izravnalnemu fondu za cene večino svojega dobička. Izvoznik mora zato prevzeti davek na inozemskega odjemalca, ker drugače ne more kriti svoje režije, ki je visoka, ker je treba zbiralce plačati. Inozemski odjemalec pa tudi ne nosi vseh stroškov izvoznika in tako je vprašanje cen danes odločilne važnosti za razvoj bolgarskega izvoza zdravilnih rastlin.

Zdravilne rastline iz Hrvaške

Izkoriščanje na Hrvaškem rastočih zdravilnih rastlin in zelišč zaostaja še daleč za danimi možnostmi. Odgovorni krogi se sicer zavedajo teh možnosti, ni pa bilo še mogoče te možnosti dobro izkoristiti. Sicer so se zdravilne rastline že zbirale, toda to zbiranje je bilo neorganizirano. Nekaj teh rastlin se je tudi izvažalo, manjkajo pa vsi podatki o obsežnosti domače in izvozne trgovine z zdravilnimi rastlinami. Pred vojno so se zdravilne rastline tako iz bivše Jugoslavije ko iz Hrvaške izvažale predvsem v USA in v Anglijo, sedaj med vojno pa izključno v Nemčijo.

Da se trgovina z zdravilnimi zelišči še ni mogla dobro razviti je več vzrokov. Prebivalstvo je premalo poučeno, kako naj zbira in sortira rastline. Cene se nadalje določajo čisto poljubno in zelo neenako.

V bivši Jugoslaviji je dalo celo neorganizirano zbiranje zdravilnih rastlin 3 do 4 milijone kg zdravilnih rastlin samo za izvoz. Domača potrošnja, ki ni bila majhna, pri tem ni všteta. Delež Hrvaške je bil pri tem gotovo zelo znaten, ker ima Hrvaška zelo mnogo zdravilnih rastlin. Zato se v bodočnosti odpirajo trgovini z zdravilnimi rastlinami še velike možnosti.

Svetovni pridelek lanenega semena

Mednarodni kmetijski zavod v Rimu je objavil podatke o svetovni proizvodnji lanenega semena. Po teh podatkih se je proizvodnja v čezmorskih deželah zmanjšala, v Evropi pa povečala. Med izvoznimi državami je Argentina na prvem mestu. Posejana površina pa se je v Argentini zaradi navedenega izvoza zmanjšala za 18.4 odstotka. Znatno se je povečala proizvodnja lanenega semena v Severni Ameriki. Pridelek Argentine se ceni na 1.5, Severne Amerike pa na 1 milijon ton. V Evropi se je zaradi onemogočenega uvoza iz čezmorskih dežel proizvodnja znatno povečala. Tako se je v Franciji posejana površina povečala za 37.000 ha ali za dve tretjini, v Estonski za 30% in v enaki meri tudi v Estonski ter Litvi. Romunija namerava povečati površino z lanenim semenom posejane zemlje za sedemkratno. Znatno se je povečala ta kultura tudi v Nemčiji in v zasedenem sovjetskem ozemlju.

Zdravilne rastline na jugovzhodu

Jugovzhod je najvažnejši dobavitelj zdravilnih rastlin Evrope. Posebno Hrvaška in Bolgarska oskrbujeta zaradi svoje ugodne klime in zemlje od nekdaj inozemstvo s svojimi zdravilnimi rast-

linami. V izvozu obeh dežel zavzema izvoz zdravilnih rastlin pomembno mesto, pri tem pa je treba upoštevati, da je ta izvoz šele v razvoju in da se more močno povečati.

Bolgarski izvoz zdravilnih rastlin

Bolgarski izvoz zdravilnih rastlin je zelo mlad. O pravem izvozu moremo govoriti šele v l. 1936. Od tedaj pa se je zelo dvignil, kakor kažejo naslednje številke:

	v tonah za milijonov levov	
1936	37	1.4
1937	80	5.7
1938	215	9.9
1939	721	36.0
1940	1.311	—

delež Nemčije v tonah milij. levov

1936	27	1.07
1937	53	3.43
1938	150	6.7
1939	657	30.3
1940	1.284	43.4

Od l. 1939. dalje je všteti tudi uvoz zdravilnih rastlin v Protectorat. Ta uvoz pa ni velik.

Bolgarska trgovina z zdravilnimi rastlinami se opira skoraj izključno na izvoz, ker je domača trgovina zelo neznatna. Velik razvoj izvoza zdravilnih rastlin se je

mogel doseči samo zaradi velikega nakupa zdravilnih rastlin po Nemčiji.

Da bi se izvoz zdravilnih rastlin bolj pravilno vodil, je bolgarska vlada izdala zakonske predpise o zbiranju in kupčiji z zdravilnimi rastlinami. Najprej se je ustanovila organizacija izvoznikov zdravilnih rastlin, ki je štela ob ustanovitvi l. 1940. 40 članov, danes pa jih šteje 70 do 80. Dne 10. junija 1941 je stopil v veljavo zakon o zbiranju in kupčevanju z zdravilnimi rastlinami. Z drugo naredbo z dne 15. decembra je prišel izvoz zdravilnih rastlin pod državno kontrolo, ki naj skrbi za dobro kakovost rastlin. Vse pošiljke pred odpošiljatvijo pregleda strokovnjaki, ki po odvzemu vzorcev pošiljke zapečatijo. Vzorce pregleda nato centrala kmetijske preskusne postaje v Sofiji, ki izda kakovostni certifikat samo tedaj, če vzorci popolnoma ustrezajo predpisanim normam. Brez tega certifikata pa ne sme iti nobena pošiljka v inozemstvo. Tuji odje-

malci imajo na ta način jamstvo, da prejmejo samo kvalitetne zdravilne rastline. S tem postopanjem je pridobila bolgarska vlada bolgarskim zdravilnim rastlinam velik sloves v tujini, kar je tudi dobro vplivalo na cene teh rastlin. Samo zaobala pošiljk še ni enotna, kar je deloma posledica tega, ker v vojni ni na razpolago potrebne materiala. Na Bolgarskem raste danes okoli 120 vrst zdravilnih rastlin. Izvoz nekaterih rastlin, kakor baldriana itd., ki jih Bolgarski primanjkuje, je prepovedan. Danes se izvažata okoli 80 vrst izrazitih zdravilnih rastlin in 10 drugih vrst, ki se porabljajo kot nadomestilo za čaj.

V l. 1941. je izvoz zdravilnih rastlin še napredoval in samo Nemčija je kupila teh rastlin za 100 milijonov levov. Gotovo pa je, da bo ta izvoz še narasel in za l. 1942. se računa, da bo dal Bolgarski 200 milijonov levov. Nemčija namreč želi uvažati 350 vrst raznih zdravilnih rastlin. Bolgarska bo zato začela po načrtu gojiti zdravilne rastline.

V začetku je vlada izvoz zdravilnih rastlin zelo pospeševala tudi z davčnimi olajšavami. Izvoznik je moral plačati le 0.8 odstotka vrednosti izvoženega blaga. Ko pa je izvoz narasel, je naraslo tudi davčno breme in danes mora plačati izvoznik 6 odstotkov izvozne vrednosti blaga. Najtežja

Iz italijanskega gospodarstva

Med kmetovalci Ljubljanske pokrajine je odrejeno tekmovalje v državnem natečaju za povečanje kmetijske proizvodnje. Glavni predmeti natečaja so: žita, krompir, stročnice, sladkorna pesa, krmne rastline in živinoreja s posebnim ozirom na proizvodnjo mleka. Nagrade so razdeljene v tri skupine: velika posestva nad 80 ha (tri nagrade v skupnem znesku 15.000 lir), za srednja posestva od 15 do 80 ha (10 nagrad v skupnem znesku 15.000 lir) in za srednja in mala posestva od 3 do 15 ha (24 nagrad v skupnem znesku 22 tisoč lir). Za določitev nagrad se bodo upoštevale še naslednje črtnice: 1. način gospodarske uprave, 2. zboljšave in ureditev zemljišč, 3. zmanjšanje neplodnih površin, 4. shranjevanje in uporaba hlevskega gnoja, 5. shranjevanje in uporaba krmil in postranskih pridelkov, 6. uvedba kisanja krme.

»Gazzetta Ufficiale« je objavila dekret, s katerim se pooblašča finančno ministrstvo, da izda za 50 milijonov lir bankovcev po 1 in za 100 milijonov lir bankovcev po dve liri.

Naredba korporacijskega ministra o novi ureditvi proizvodnje in prodaje celulozne volne je stopila 1. decembra v veljavo. Po tej naredbi se omeji proizvodnja celulozne volne na 6 tipov, ki imajo še svoje vrste. Določene so tudi cene za nove tipe celulozne volne. Celulozna volna, ki je podobna bombažu, se prodaja po 11.50 do 12.30 lire, ona, ki je podobna volni, se prodaja po 12.90 do 14.50 lire. Za odpadke umetne svile je določena cena 8.40 do 11.70 lire, za odpadke celulozne volne pa 7.65 lire. Nove cene so zaradi višjih proizvodnih stroškov nekoliko zvišane. V bodoče se sme dati v promet netipizirana celulozna volna samo proti posebnemu dovoljenju.

Italijansko-bolgarska prevozna družba se je pred kratkim ustanovila. Družba bo organizirala italijansko-bolgarsko trgovino na prosti Ruščuk—Korča—Antivari. Da se ta trgovina olajša, dobi Bolgarska v pristanišču Antivari svojo svobodno cono.

Večje število tekstilnih strojev bo v kratkem dobavila Italija Turčiji.

Delniška družba »Safar«, ki proizvaja radijske aparate, bo prevzela delniško družbo »Samer« za porabo elektrike v zdravilstvu. V ta namen bo družba »Safar« zvišala svojo delniško glavnico najprej od 20 na 26, nato pa še od 26 na 30 milijonov lir.

Po ravnokar objavljenih podatkih je v Italiji 23 tobačnih tvornic, ki zaposlujejo 21.484 oseb. V 11 velikih tvornicah dela 13.400 oseb, v 13 manjših pa 8.053.

Letošnji Milanski velesejem je odgoden, kakor poročajo italijanski listi.

Razstava izdelkov albanskega obrtništva je bila otvorjena na Trajanskem trgu v Rimu. Razstavo je priredil Zavod za pospeševanje sredozemskega in kolonialnega rokodelništva.

Nabava krompirja za hrano je urejena na mesečne obroke, za oktober in november pa se izvaja skupno, tako da ima vsak potrošnik zalogo za daljši čas. Ta način oskrbe bo tudi zmanjšal prometne težave in preprečil pokvaro živila. Za ameriško vrsto krompirja je določena cena 100 lir za stot pri pridelovalcu.

že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika sragec ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Mednarodni trg rud in kovin

Zaradi vojne se je proizvodnja rud v Južni Ameriki močno dvignila. Razširjenje rudniških naprav se izvršuje večinoma z denarjem washingtonske vlade. Lastniki rudnikov v Južni Ameriki pa se boje, da bi se sedaj rudniki preveč izkoriščali, po vojni pa da za svoje rude ne bi našli odjema. Ta strah je tudi v mnogem oziru upravičen. Evropa postaja vedno bolj sklenjena enota, poleg tega se je zelo povečala poraba lahkih kovin, za katere ima Evropa sama zadostj surovin. Poleg tega je verjetno, da se bo porabilo mnogo vojnega materiala v industriji in da bo tudi zato odjem rud padel. Posebno velja to za železo in baker. Sedaj se n. pr. baker v velikih količinah izvažja iz Južne Severno Ameriko, po vojni pa bo ta izvoz zelo padel, ker bodo Združene države Sev. Amerike najbrže zopet uvedle uvozno carino na baker.

Glede posameznih kovin bi bilo poročati naslednje:

Kadmij

V Italiji je bila v okviru avtarkečnega načrta predvidena za leto 1941. proizvodnja 100 ton kadmija. Z lahkoto je bilo to tudi doseženo. S stopnjevanjem italijanske proizvodnje cinka se je povečala tudi proizvodnja kadmija, ki je znašala še l. 1932. samo 6 ton in bila skoraj brezpomembna. Sedaj more Italija v celoti kriti svojo potrebo in ji ostane še malenkost za izvoz.

Krom

Tudi italijanska proizvodnja kroma je z izkoriščanjem kromovih ležišč v Albaniji zelo narasla. Po začasnih cenitvah je sedaj potreba Italije na kromu krita vsaj za 20 let. V začetku so transportne težave zelo ovirale izkoriščanje albanskih kromovih ležišč, sedaj pa so te težkoče že premagane.

Baker

V ameriškem strokovnem časopisu se mnogo razpravlja o posledicah povečane proizvodnje bakra v Chile za povojne čase. Prevladuje mnenje, da bo Chile tudi po vojni še povečal svojo proizvodnjo v nadomestilo za izgubljeni izvoz solitra. Na drugi strani pa se boje, da bo po vojni toliko starega bakra, da za povečano proizvodnjo bakra ne bo odjema. Nastala bo hiperprodukcija bakra in potrebna bi bila ustanovitev mednarodnega kartela za baker. Da bi se pa ta kmalu ustanovil, je zelo malo verjetnosti.

Wolfram

Bolivija je izvozila wolframove rude v maju skoraj 284 ton. Če bi mogla vzdržati Bolivija svoj izvoz na tej višini, bi mogla letos izvoziti 3400 ton proti 2500 tonam v lanskem letu. Za povečanje svoje proizvodnje bi morala Bolivija naročiti nove stroje v inozemstvu.

Cink

Proizvodnja cinka je v Italiji po svetovni vojni pomembno napredovala. V l. 1914. je bilo izkopano 150.000 ton cinkove rude, ki je vsebovala 60.000 ton cinka. V letu 1938. je dosegla proizvodnja že 200.000 ton, ki so dale 86.000 ton

cinka. Danes je Italija glede proizvodnje cinka v Evropi po Nemčiji na drugem mestu. Med tem pa se je tudi struktura italijanske industrije cinka bistveno izpremenila. Pred svetovno vojno se je včasih tudi 90 odstotkov izkopane cinkove rude izvozilo. Že l. 1938. pa se je zaradi novih topilnic izvozilo samo še 70.000 ton cinkove rude. Najbogatejša ležišča cinkove rude so v Sardiniji, Lombardiji in Toskani.

O cinkovi proizvodnji v Združenih državah Sev. Amerike v letu 1941. poroča Zinc Institute v Angliji. Proizvodnja visokovrednega cinka z 99.99 odstotno čistoto se je povečala v primeri z ono v letu 1940. samo za 4%, dočim pa je proizvodnja finega cinka narasla za 79 odstotkov.

Kositer

Vest, da so bili rudniki kositra v Tajlandu pred japonsko zasedbo uničeni, se je izkazala kot napačna. Tajlandski vladi se je posrečilo, da je s pravočasno zasedbo rudnikov po policiji preprečila njih uničenje. Tajland je bil glede proizvodnje kositra na svetu na četrtem mestu, za Malaškimi državami, Bolivijo in Nizozemsko Indijo. Vsa njegova proizvodnja v l. 1941. je najbrže dosegla 19.000 ton, kar zadostuje za kritje vse japonske potrebe. Proizvajalni urad v USA je izračunal minimalno potrebo kositra brez ozira na civilno potrebo na 65.000 ton za USA, na 18.000 ton za Anglijo in na 4000 ton za Kanado in Indijo. Skupno bi torej bilo potrebno najmanj 87.000 ton kositra, da bi druga stran mogla kriti svojo vojno potrebo. Za kritje te potrebe naj bi Bolivija prispevala 42.000 ton, 20.000 ton Belgijski Kongo, 17.000 ton Nigerija, ostanek 8000 ton pa naj bi dale Avstralija, Južna Afrika in Anglija. Vprašanje pa je, če bo mogla Bolivija res dobaviti tako velike količine. A tudi Nigerija in Belgijski Kongo dosedaj nista dobavila tako velikih količin. Zato se ni čuditi, če nameravajo v Združenih državah Sev. Amerike ustanoviti tovarne za pridobivanje kositra iz starih tub. Neka takšna tovarna v Newarku, ki je že od maja meseca v obratu, pridobiva baje dnevno 2 toni kositra iz starih tub.

Denarstvo

Hrvatska državna razredna loterija se je ustanovila s posebnim zakonom na Hrvatskem. Nova loterija bo poslovala v okviru finančnega ministristva.

Češka banka v Zagrebu bo zvišala svojo delniško glavnico od 7 na 10 milijonov kun.

Dunajska vzajemna zavarovalnica je ustanovila v Zagrebu svojo podružnico ter hkrati prevzela posle zavarovalnic »Union Incendies« ter »Union Vie«.

Nedavno ustanovljena Mednarodna banka v Zagrebu zvišuje svojo delniško glavnico od 0.75 na 10 milijonov kun.

Bolgarskega obrambnega posojila v višini 6 milijard levov je bilo podpisano za 6.388 milijonov levov. Češka eskontna banka v Pragi bo zvišala svojo delniško glavnico od 100 na 150 milijonov Kč.

Rok za zamenjavo bankovcev nemške Rentne marke poteče dne 15. decembra. V prometu ostanejo še nadalje le rentni bankovci po 1 in 2 marki.

Ustanovitev gospodarskega sveta v Srbiji

Bivši generalni ravnatelj Poštne hranilnice dr. Milorad Nedeljković je bil pred kratkim imenovan za srbskega gospodarskega ministra. Ob nastopu svojega novega mesta je podal novinarjem izjavo o najnujnejših srbskih gospodarskih vprašanjih. Med drugim je napovedal ustanovitev srbskega gospodarskega sveta, v katerem bi se združile vse gospodarske centrale, zlasti pa za les, premog, železo, kovine, tekstilno blago, usnje in kemične proizvode. Novemu gospodarskemu svetu bi pripadali tako delodajalci kot delojemalci, ker se je to dobro obneslo v korporacijskem sistemu. Glavna naloga gospodarskega sveta bi morala biti, da izdelava osnutek za načrtno gospodarstvo in za složno sodelovanje vseh gospodarskih strok. V svoji nadaljnji izjavi je dr. Nedeljković poudaril potrebo povečanja proizvodnje na vseh poljih. Zlasti pa bi se morala povečati proizvodnja premoga, ki ga Srbija tako nujno potrebuje. Poskusilo se tudi bo, da se iz lignita izdeluje koks.

Bilanca Grške narodne banke

Grška narodna banka je izdala svojo bilanco za ultimo 1941. Kako zelo je bila banka pritegnjena k kritju finančnih potreb države, kaže to, da je grška država s skoraj 45 milijardami drahem največji dolžnik banke. Dobroimetja države pa znašajo samo 17 milijard drahem. Oblok bankovcev je narasel do konca decembra 1941 na 49 milijard drahem. Zlate in devizne rezerve so izkazane v višini 26 milijard drahem. K temu pa je treba pripomniti, da so tu všteta tudi dobroimetja v Londonu in New Yorku, s katerimi banka ne more razpolagati. Čisti dobiček banke je dosegel 47 milijonov drahem ter bo banka izplačala 8% dividendo.

Povečanje romunske trgovinske mornarice

Romunska vlada je dala izdelati načrt za izgraditev romunske pomorske in rečne trgovinske mornarice. Dosedaj je šlo od vsega romunskega morskoga prometa samo 8 odstotkov blaga po romunskih ladjah, od vsega rečnega prometa pa samo 20 odstotkov. Romunija hoče zato povečati svojo trgovinsko mornarico in bo del novih ladij zgradila v lastnih ladjedelnicah. Da dobi Romunija čim prej zadostno število strokovnjakov za ladjedelstvo, se je sedaj ustanovila na tehniko v Bukarešti posebna stolica za ladjedelstvo.

Gospodarske vesti

Visoki komisar je odredil spojitve občin: Crnomej mesto in Crnomej okolica v občino Crnomej, Sp. in Zgornji Logatec v občino Logatec ter občin Metlika mesto in Metlika okolica v občino Metlika. Novi albanski proracun znasa 14,5 milijona albanskih frankov ter je za 25,7 milijona frankov višji od sedanjega. Po novem proracunu naj bi dali neposredni davki 41,3 milijona frankov. Proracun je zvišan, ker se je ozemlje Albanije povečalo.

Sola za upravljanje kmetijskih strojev se je ustanovila v Vinkovcih. V soli bo poseben tečaj za vozače traktorjev.

Zagrebske trgovine bodo v zimi neprekinjeno odprte do 15. ure, nato pa zaprte, da se prehrani na kurivju. Le trgovine z živili bodo odprte tudi zvečer.

Srbsko finančno ministrstvo je pozvalo vse kmetijske dolžnike, da poravnajo dolžne obroke do 15. januarja, ker bodo drugače vse zapadle anuitete izterjane eksekutivno.

Grška vlada je dovolila nekatere olajšave v plačilnem prometu. Najvišja dopustna meja za plačila v gotovini je bila zvišana na 100.000 drahem.

V Sofijo je prišla švicarska trgovinska delegacija, ki se bo pogajala za sklenitev nove trgovinske pogodbe z Bolgarsko, ker poteče sedanja 31. decembra. V prvih dneh decembra pride v Sofijo tudi hrvaška trgovinska delegacija, da obnovi trgovinsko pogodbo z Bolgarsko.

Trgovinski zbornici v Sofiji je bil predložen načrt uredbe o pokojninskem zavarovanju samostojnih trgovcev. Tudi za primer smrti naj bi bili trgovci zavarovani. Zavarovanje bi izvajal osrednji zavod za socialno zavarovanje.

Prihodnji velesejem v Plovdivu bo v času od 26. aprila do 6. maja. Po mnenju bolgarskih oblasti ni nikakega razloga, da se ne bi tudi letos priredil ta najpomembnejši bolgarski velesejem. Svojo udeležbo so že priglasile Italija, Madžarska in Grčija.

Delniška družba »Interpress« se je ustanovila v Bukarešti. Družba se bo bavila z uvozom časopisov in knjig. Največ kapitala so dale nemške tvrdke, ki so vpisale od 12 milijonov lejev družbine glavnice 7,2 milijona lejev.

Budimpeštanski velesejem bo tudi letos, kakor je bilo pred kratkim sklenjeno. Velesejem bo sredi avgusta v tednu sv. Stefana. S pripravami za velesejem so že začeli. Povpraševanje inozemstva po madžarski papirki se je letos povečalo, ker se sedaj paprika uporablja v vedno večji meri kot nadomestilo za poper.

Proizvodnja živega srebra je letos dosegla v Španiji 2950 ton in je bila največja v zadnjih 20 letih. Prodanih je bilo 40.695 steklenic živega srebra, od teh v Španiji sami 710, vse ostale pa so bile poslane v inozemstvo.

V Združenih državah Sev. Amerike je bila sedaj racionirana tudi potrošnja vseh važnejših živil v kishvah in škatlah. V industrijskih državah je bila omejena tudi potrošnja mesa.

ZAHVALA

za mnogoštevne izraze iskrenega sočutja, ki smo ga prejeli ob smrti našega predobrega soproga in očeta

BANKO IGNACIJA

gostilničarja in posestnika

se vsem najpristrčneje zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se enako vsem, ki so predraga pokojnika spremili na njegovi zadnji poti in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin rajnega.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 9. decembra 1942. ob 7. uri v farni cerkvi Sv. Petra v Ljubljani.

Ljubljana, dne 7. decembra 1942.

Bankovi

Vse gg. trgovce opozarjamo, da izvršujemo vsakovrstne prevode v italijanščino in druge jezike najhitreje in najceneje! Na razpolago smo Vam tudi za najrazličnejše informacije in osebne usluge, ter Vas prosimo, da se v vseh slučajih obračate le na

„SERVIS BIRO“

postrežna pisarna

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29